

IZHAJA OB
ČETRTKIHUREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI ŠT. 15393

DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN TEDNIK ZA POUK IN ZABAVO

POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DINNAROČNINA 1 LETO
80, 1/2 LETA 40, 1/4 LETA
20 DIN V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

IV. leto

V Ljubljani, 18. februarja 1932

Štev. 8

Kdo je bila dama s kamelijami?

(Gl. stran 2)

Med trboveljskimi spiritisti

(Dopis iz Trbovelj)

V naših rudarskih revirjih je mlajši svet tako sodoben kakor v mestih. Navdušuje se predvsem za moderne šlagerje, za rumbo, za smučanje in nogomet. Ta mladi svet pozablja vse neprijetnosti današnjega življenja, ko se s pravo strastjo udaja sportu. Marsikatero krivico in marsikatero ponižanje preboli in pozabi pri rumbi, smučkah in nogobrcu.

Drugače je s starejšimi ljudmi, ki so izgubili vero v pravičnost tega sveta. Ki so spoznali, da jih na tem svetu ne čaka več niti trohica sreče. Ti ljudje so se v našem revirju zatekli k svojim znancem, prijateljem in sorodnikom, ki so že pod zemljo. Duhovom umrlih po-tožijo svoje trpljenje in nesrečo. Ti duhovi z onega sveta so jim edina tolažba in uteha v teh težkih časih...

Spiritisti so se udomačili po vojni

Spiritisti se imenujejo ti ljudje, ki kličejo duhove z onega sveta in jim pripovedujejo o svoji boli. V trboveljskem revirju so se udomačili takoj po vojni. Prva leta po vojni so se zbirali v neki hiši v Kurji vasi. Nekega dne sem se tedaj odločil, da si na svoje oči ogledam, kako kličejo duhove, kako se pomenkujejo z njimi in se nato od njih poslovijo.

Seja spiritistov na sveti večer

Imel sem srečo. Neki prijatelj mi je zaupal, da bodo imeli spiritisti svojo sejo baš na sveti večer. Povedal mi je, v kateri hiši zboruje trboveljska spiritistična verska sekta. Vedel sem, da brez pomoči ne bom mogel v zaklenjeno hišo. Prijatelj, ki je bil sam radoveden, kako poteče spiritistična seja, mi je ponudil svojo pomoč.

Tako sva prišla na sveti večer pred hišo, kjer se je vršilo zborovanje. Potrkal sem. Nič. Potrkal sem znova. Spet nič.

Naposled se je oglasil tenak ženski glas za zaklenjenimi vrati:

„Nepoklicanim in nepovabljenim vstop ni dovoljen!“

S tem pa naju ni bilo moči odpraviti. Moj prijatelj je odgovoril:

„Odprite, rad bi stopil v vašo sekto, toda videti moram na svoje oči, kdo ste in kaj počenjate!“

Da medija ne bo obsedel hudi duh!

Vrata so se odprla. Stara ženica naju je sprejela in nama dovolila vstop, pod pogojem, da ne bova motila verskega obreda. V veži naju je pa ponovno rotala, naj bova za božjo voljo mirna, da ne bi hudi duh obsedel medija.

Za naju pa je bilo glavno, da sva prišla v tajinstveno hišo med trboveljske spiritiste.

V večji sobi se nama je pokazal kaj nenavaden prizor. Tri mize so

ženska, ki se je ravno združila z duhom z drugega sveta.

Telo ji je stresal silen drget...

Pogled na to žensko je bil za mene strašen. Telo ji je stresal silen drget, tako da so njeni komolci udarjali ob mizo. Ihtela je, vzdihovala in ječala ter se tako pogovarjala z duhom, ki je odgovarjal z druge strani mize.

Nekaj časa sem opazoval te ceremonije, potem sem se pa ojuna-

ženske so začele vpiti in jokati, moški so tarnali in vzdihovali. Voditeljica je vpila name:

„Gospod, kaj ste naredili, joj, vi ste krivi, da jo je obsedel hudič. Kaj bo, kaj bo!“

Bilo je strašno! Medij se je kar naprej zvijal v krčih. Zdaj so prinesli od nekdaj blagoslovljeno vodo in začeli žensko oblivati, da bi pregnali hudega duha. Kakor sicer nisem praznoveren, me je vendar prevzel strah, ali ni hudi duh res to žensko obsedel. V takem trpljenju in mukah se zvijočega človeškega bitja še nisem videl nikoli prej v življenju.

Grozen konec trboveljske spiritistke

S prijateljem sva se potuhnili in izginila kakor kafa. Odtlej nisem imel več poguma, da bi šel med spiritiste, čeprav sem bil prepričan, da so uprizorili „obsedbo s hudičem“, samo zato da bi me prestrašili.

Nekaj mesecev po tem dogodku je pa ravno ta verska sekta zahtevala grozno žrtev. V Ojstrem nad Hrastnikom so imeli spiritisti svoja zborovanja. Žena nekega bajtarja se je nekega dne vrnila s takega zborovanja domov in si na nenavaden način končala življenje.

V kuhinji je vzela steklenico s petrolejem in se vsa polila z gorljivo tekočino. Nato je šla na vrt pred hišo in se zažgala. V hipu je bila živa plamenica. Obleka ji je vsa zgorela in plameni so že lizali njeno telo. Tedaj je nesrečnica skočila v čeber vode in se sama pogasila.

Ko so jo potegnili nezavestno iz čebra, so ji s telesa odpadali kosi ožganega mesa. Po dveh dneh trpljenja je nesrečnica izdihnila. Zdaj pa zdaj se je pred smrtjo še zavedla in zašepetala:

„Oh, kako rada trpim, kako rada umrem za to vero!“

Koža in meso ji je viselo z ožganega telesa, ta ženska, žrtev spiritističnega fanatizma, se je pa smehljala, ko je v največjih mukah umirala!

Spiritistične verske sekste obstoje v trboveljskem revirju še danes. Vendar pa novih žrtev do zdaj niso več zahtevale.

— er



Ana Sten v novem Pommerjevem filmu „Viharji strasti“ (Foto Ufa)

bile postavljene po dolgo druga poleg druge. Okoli njih je sedelo okoli 30 moških in žensk. Najmlajši se mi je zdel star kakih 30 let, najstarejšemu je utegnilo biti 60.

Vsi so bili uprti s komolci ob mizo. Na njih dlaneh, sklenjenih k molitvi, so sloneli obrazi.

Nihče se ni ozrl, ko smo vstopili. Spiritisti so ravno momljali neke nerazumljive molitve; na koncu mize pa je sedel medij — neka

čil in sklenil, da bom spiritiste nekoliko zmotil. Med tem ko se je ženska — medij najbolj zvijala in trepetala, sem vstal in zavpil: „Ne-hajte!“

Kako so pregnali hudega duha

Učinek mojega poziva je bil strašen. Medij je planil pokoncu, ravno tako voditeljica obreda. Medija je obsedel hudi duh. Ženska se je začela zvijati v krčih. Ostale

Povest velike ljubimke

DAMA S KAMELIJAMI

Kdo izmed vas še ni bral romana mlajšega Dumas „Dama s kamelijami“, ki je že pred vojno izšel v slovenskem prevodu? In koga izmed vas ni zgrabila pretresljiva usoda nesrečne Marije Duplessis, ki mora tako rano, v cvetu svoje mladosti in lepote umreti kot žrtev zahrbtnje bolezni? O, gotovo ste vsi brali ta presunljivi roman nesrečnega dekleta in mladega Armanda, ki se je smirno zaljubil v bolno demimondko, ali pa ste gledali njeno tragedijo v Verdijevi „Traviati“, operi, prirejeni po istem Dumasovem romanu. In gotovo ste se vprašali: ali je ta ženska res živela? In ali je res bila takšna lepota in tako nesrečna, kakor slikata tako pretresljivo Dumas in Verdi?

Da „Dama s kamelijami“ je res živela. In šele pred kratkim je neki francoski pisatelj zbral vse podatke o njej, ki jih je mogel dobiti, in jih priobčil v posebni knjigi. Verni so ti podatki: brez olepšavanja, pa tudi pretiravanja piše avtor o nesrečni Mariji — tako, kakor je res poteklo njeno kratko življenje.

*

Alfonzina Duplessis je bilo njeno pravo ime. V Normandiji se je rodila iz nekdanj imovite plemiške rodbine, ki pa je obubožala in prišla čisto na kant. Njena mati je bila mirna, krotka in lepa ženska, in vsem, ki so jo poznali, se je smilila v srce, da ima pijanca in pretepača za moža. Nesrečna žena ni bila nikoli varna pred njim. Za svoji dve hčerki se sploh ni brigal in ko je njuna mati od žalosti in obupa kmalu umrla, sta otroka vzeli v rejo dve teti.

Zivinski oče

Marija (prav za prav Alfonzina) je bilo lepo dekletce, a pre zgodaj zrelo. Teta, ki jo je bila vzela k sebi, ji je kaj kmalu pokazala vrata. Izvedela je namreč, da ima še nedoletna deklica že ljubimce, in se je zbalala za čednost svojih manj zalih hčera. Tedaj jo je oče vzela k sebi, videč v njej poceni vir novih dohodkov: zločinec jo je namreč prodajal pohotnim starcem in potoval z njo iz kraja v kraj. Dokler mu ni župan vasi, kjer se je bil ravno nastanil, svetoval, naj zapusti njegovo občino, če noče, da bo obema slaba predla. Stari lopov je pobral šila in kopita in se odpravil z Marijo v Pariz.

Takrat je imela komaj 15 let, plaha kmetijska punca, ki je sanjala

še pravljice o hudiču in duhovih in volkovi.

„Ko sem prišla v Pariz,“ je pozneje zaupala enemu svojih ljubimcev, „sem imela še bolhe in moja obleka je bila v capah.“

V nekaj letih se je to vaško dekle pretvorilo v elegantno damo. Pisatelj Gautier jo je navdušeno imenoval „deviško pojavo“ in kar ni mogel prehvaliti njenih „lepih, z dolgimi vekami zasenčenih oči, njenih obrvi, ki so se v prelestnem loku bočile nad njimi, njenega ljubko ukrivljenega nosu in njenih aristokratskih kretenj, kakor ne bi bila dekle z dežele nego vojvodinja.“ Spet drugi pa so opevali njen ovalni beli obraz.

Plesalka in vojvoda

A ta izprememba ni nastala že drugi dan po prihodu v Pariz. Najprej je začela kot perica, pa je kaj kmalu prišla kot modistka v neko trgovino s klobuki. On ondod ji ni bilo tako težko priti v zabavišče blizu montparnaškega pokopališča v Latinski četrti, kjer se je poskusila kot plesalka. Stanovala je v skromni podstrešni sobici in se ji takrat še ni dobro godilo.

Tedaj pa se je nekega dne srečala na plesu z vojvodo Guiskim, znanim „salonskim levom“, mladim, lepim in elegantnim lahkoživcem. Ravno je bil postal polnoleten in

se vpisal na pariško tehniko, kjer ga seveda ni bilo dosti videti. Ugajala sta drug drugemu in sta se ljubila.

Marija je bila takrat izredna krasotica. Imela je črne lase, ki so ji segali do tal. Mlajši Dumas, ki jo je ljubil in je potem popisal njeno življenje v romanu „Dama s kamelijami“, je posebno poveljeval njene emajlne japonske oči...

Kamelije in tuberkuloza

Vojvodo je kmalu pozabila. In potem se je začela njena pot navzgor, ali če hočete, navzdol. Na vse zabave so jo vabili in vedno so se okoli nje vrteli najodličnejši pariški eleganti. Baje je bil tudi slavn francoski pesnik Alfred de Musset eden izmed njenih ljubimcev — vsaj govorili so dosti o tem.

Že zelo kmalu se je pokazalo, da zapeljiva kurtizana boleha na pljučih. Šla se je zdraviti v kopališče Bagnères. Tam se je seznanila z bogatim baronom Stekelbergom in začela se je zanj doba nezaslišane luksusa. Razpolagala je z elegantnimi kočijami in dragimi konji, razkošnimi toaletami in izbranim dragim kamenjem. Izmed cvetlic so ji bile najdražje slovite „kamelije“, ker drugih rož zaradi preostrega vonja njena pljuča niso prenesla.

Ko grme na Kitajskem topovi

Korejci, sovražniki Japoncev

Vsa Evropa z največjo napetostjo zasleduje potek krvavih dogodkov v Mandžuriji. Mandžurija. Kitajci in Japonci, ti nas zanimajo skoraj toliko kakor naša kriza in brezposelnost.

Njim se je zadnje dni pridružila še — Korejci. Korejec je bil, ki je zadnjič napravil atentat na mikada, japonskega vladarja. Kdo so prav za prav Korejci in v kakšnem razmerju stoje z bližnjimi Kitajci in Japonci?

Že pred stoletji se je Japonska silno prizadevala, da bi si osvojila Korejo, ki je za Japonce most v Azijo. Šest let se je borilo pol milijona Japoncev proti združenim Kitajcem in Korejcem. L. 1598 so morali Japonci svoje čete umakniti iz Koreje. Od takrat pa se Koreja ni mogla več opomoči. Obubožala je. Odtlej je ta dežela slaba in odtlej sovraži Japonce. Japonci prezirajo Korejce, Korejci pa ne morejo pozabiti prestanega gorja, sovražijo Japonce in so tudi ponosni na svojo kulturo, ki je starejša kakor Japonska. Najbolj zanikerni korejski analfabet se bo pohvalil, da so Japonci zgradili svojo kulturo na korejski.

Japonci so se vojskovali s Kitajci in jih premagali l. 1895, leta 1905 pa so premagali Ruše. Obakrat so se bili zaradi Koreje. Korejo samo so ukrotili z orožjem in jo anektirali l. 1910. Združiti se z njo niso

mogli še do danes, dvajset let po aneksiji.

Japonci se niso zadovoljili z aneksijo. Hoteli so Korejce stopiti s svojo raso. Tvegan poizkus, kajti gre za dvajsetmilijonsko samostojno narodno telo, ki se razlikuje od Japoncev po pisavi, običajih in mišljenju. Japonska se vsega tega ni ustrašila. V šolah je odpravila korejščino in upeljala japonščino. Izpodrivala je vero Korejcev s svojim šintoizmom. Zadnjega korejskega princa je oženila z japonsko princeso. Zadnji korejski cesar in z njim vsi moški v Koreji so si morali odrezati čop las na glavi, ki je bil znamenje za oženjene moške. Z vso naglico so hoteli Japonci tako prilagoditi Korejo sebi.

Pod dinastijo Yi je propadla uprava v Koreji. Korupcija je dosegla vrhunec. Ljudstvo je postalo nezaupljivo in se je začelo boriti proti izžemalski upravi. To ljudstvo se je tudi uprlo z vso silo proti novi japonski upravi.

Japonci so še napeli strune. Uredili so korejsko valuto. Zgradili so nove ceste in železnice, bolnišnice in šole. Več desetisoč hektarjev riževega polja v Koreji so umetno namočili. Očistili so sodstvo in poslali v Korejo svoje najboljše uradnike. Japonska uprava je bila stroga, zaupanja Korejcev si pa ni pridobila. Namestu hvaležnosti so Japonci želi razočaranja. Nastali so

Kurtizana brez srca...

Alfonzina Duplessis prave ljubezni ni poznala. Idila z mladim Dumasom je bila samo ena izmed njenih mnogih ljubavnih pustolovščin — res da tudi ena najlepših. Ko je z njim končala, je šla v London in se poročila s Perrégauxom. Sicer ni imel več denarja — zaradi nje je prišel na berača — zato pa si je lahko okrasila svojo srebrnino in kočije z baronskim grbom.

... in pesnik brez grba

Toda sušica je šla brez usmiljenja svojo pot. Med tem ko se je mladi Dumas mudil v Španiji, kamor ga je vzel s seboj oče, da mu pomaga pozabiti nesrečno ljubezen, je Alfonzina nenadoma umrla: bilo ji je šele 23 let. To se je zgodilo 5. februarja 1847.

Ko so jo pokopali, so šli za pogrebom samo štirje njeni ljubimci — zelo malo v primeri z velikim številom njenih prijateljev. Vse kar je imela, so ji prodali na dražbi; izkupili pa so tako malo, da je ostalo še za več ko 20.000 frankov neporavnanih dolgov.

*

In kmalu so jo spet pozabili... Kakor meteor se je bila pojavila na pariškem nebu, kakor meteor je izginila. Le eden je ni mogel pozabiti: Aleksander Dumas mlajši, ki je kmalu po njeni smrti napisal roman o dami s kamelijami. Roman je doživel velikanski uspeh po vsem svetu, in zlobni jeziki so govorili, da je bil torej Dumas edini, ki je od Alfonzine res nekaj imel...



„Dober dan, Petrič! Dovoli, da ti predstavim svojo boljšo polovico!“

Naša anketa

Naše pridne gospodične

Jožica Sedovnik

Za našo anketo smo se obrnili tudi na gospodično Jožico Sedovnik, tem prej, ker je s svojo delavnostjo in sposobnostjo zbudila pozornost ne samo pri nas nego tudi pri drugih kupeh, ki se oglašajo v Bat'evi podružnici v Prešernovi ulici. Za vsakogar najde prijazno besedo, z vsakomur je ljubezna in pozorna na njegove želje. Res da se to zahteva od vsakogar, kdor ima posla s strankami — a koliko jih je, ki baš v teh stvareh radi greše! Ravno zato ji moramo to šteti v poslovno čednost.

Gdč. Jožica je obenem tudi namestnica šefa podružnice g. Kavca, ki ga vestno zastopa, kadar se on mudi po poslih zunaj Ljubljane.

Na naša vprašanja je gdč. Jožica Sedovnik tole povedala:

Časi ko so dekleta doma pod maminim varstvom šivale balo in čakale ženina, da jih odrešijo, so minili. Danes si mora toliko in toliko deklet služiti svoj vsakdanji kruh.

Tudi jaz sem ena izmed teh mnogih.

Kakšno delo opravljam? Vse kar je v zvezi s prodajo čevljev. Uslužbena sem pri tyrdki Bat'ca v Ljubljani.

Ali mi je delo v sramoto, me vprašate? Ne — ne razumem, kako bi se človek mogel sramovati dela, ki ga preživlja, pa naj bi bilo še tako primitivno. Edino človek, ki dela, je res vreden, da živi.

Kateri drugi poklic bi mi bolj ugal? O tem ne razmišljam. Človek se mora pač živeti v razmere, kakršne so, in imeti veselje do dela, potem je zadovoljen.

Kako gledam vobče v življenje? V tem vprašanju se ljudje toliko razlikujemo drug od drugega, kakršni so pač naši značaji. Glavno je, da nisi pesimist, potem življenje ni tako

ki me tam čaka. Odkrito priznam, da si bolj želim biti dobra stara mamica, kakor pa sitna stara „pjontarca“.

Enakopravnost z moškimi? Naj ljudje govorijo kar hočejo: ženske nismo samo zato na svetu, da bi se kosale z moškimi g'de enakopravnosti — naše poslanstvo je drugje. Zakon narave je tak, haka

Tina Pečnikova

Dolga vrsta ljudi se gnete mimo okence. Eno vstopnico ali dve, kakor je razpoloženje boljše polovice, dva, tri kovače, in hitro dalje. Drug za drugim, dokler niso vsi na vrsti. Le



mimo grede pozdrav blagajničarki, klanjam se, hvala, le bolj iz navade... mudi se, predstava se je že začela. In gospodična za okencem žigosa vstopnice, prešteva kovače in drobiž, se prijazno nasmehne na vljudni pozdrav vsakdanjega gosta, in že se vrsta pomakne dalje, drugi obraz, druge želje... Naglo, monotono se odvija človeška kača mimo nje, pred vsako predstavo enako, dan za dnem, teden za tednom... Izpremembra je le, kadar promenada usahne, pod konec me-

seca, ali če film ni potegnil. In takrat je še bolj monotono, še bolj dolgočas...

V takem samotnem trenutku sem stopil k okencu v kinu „Ideal“. Ne, ne vstopnice, gospodična! Malo kramljat sem prišel, vprašat to in ono, če dovolite. Ne iz osebne radovednosti, gospodična. Za našo anketo bi vas prosil, saj boste, kaj ne?

Pa je okimala. Zakaj ravno jaz, saj imate toliko drugih! Skromna je gospodična, in videl sem, da njena skromnost ni narejena. Seveda so tudi druge, in vse še pridejo na vrsto, ali za prihodnjo številko bi hoteli malo izpremembra, gospodična, in glejte, ravno kino še ni bil zastopan v naši anketi. — Pa dobre fotografije nimam, je skušala ugovarjati. Nič hudega, gospodična, jo boste že našli.

Kaj naj vam prav za prav povem? Saj sami veste: zaradi vsakdanjega kruha gre človek v službo. In zadovoljen mora biti s tem, kar dobi. Le malo več prostosti če bi bilo — pa saj se človek vsemu privadi. Danes si drugega skoraj ne želim, zadovoljna sem.

Življenje gledam realno, tako kakršno je. Iluzijam se ne vdajam. Živim dobi in razmeram primerno. Razvedrilo? Malo ga imam, služba mi ga ne dopušča. Moja edina zabava je tako rekoč — kino. Smejete se? Da se ga ne naveličam? No, takrat pa sežem po lepi knjigi.

Ali sem srečna, vprašate? Težko vam na to odgovorim. Ni mi znano, kaj se pravi biti srečna — zato naj bo ta odgovor zadosten.

Nikarite, gospodična, zakaj tako resignirano? Pa se je že zasmejala: Tako se pač reče, kaj hočete! Saj človek ne misli tako hudo.

In kaj rečete, gospodična, zastran ženske enakopravnosti z moškimi?

Ali mi verjamete, da o tem še nikoli nisem premišljala? Zase samo to vem, da se sama preživljam, in v tem se čutim enakopravno z moškimi.

Bil je lep in mirzel sobotni popoldan. Ljudje so bili še v pisarnah, drugi so se odpravili na smuk. Le dva, trije ljudje so med najinim razgovorom prišli po vstopnico. Dolgočasno, monotono teče življenje za okencem...

K. Br.

Kaj ti usoda piše v dlan o ljubezni

Že pred tisočletji so ugotovili, da je mogoče spoznati človekov značaj iz oblike njegove roke in njegove preteklosti in prihodnosti po črtah v dlani. Nauk, ki uči spoznavanje človeške usode po črtah v dlani, se imenuje hiromantija (iz grščine; doslovni pomen: prerokovanje iz roke).

Najpomembnejše črte na dlani so življenska črta, glavna črta in srčna črta. Kaj ti je usoda zapisala v dlan glede ljubezni in zakona, pa povedo črte med srčno črto in mezinem na robu dlani. Te črte imenujejo hiromanti ljubezenske ali zakonske črte. Po položaju, obliki in poteku teh črt spoznaš, kakšno bo tvoje ljubezensko ali zakonsko življenje.

Črta 1 (viličasta) pomeni ločitev; zakonca ali zaljubljenca ne spaja več ljubezen. Ni treba, da sta tudi

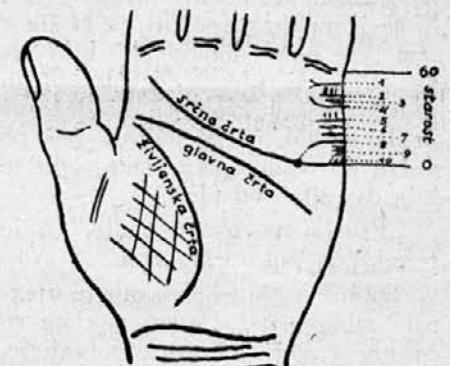
sodno ločena! Črta 2 kaže, koliko otrok in kakšni so ti namenjeni. Tenka navpična črta na vodoravno pomeni hčer, debelejša črta pa sina. Tretja vijugasta navpična črta napoveduje telesno pohabljenega otroka. Lahko je seve več takih črt, to pomeni več otrok. Črta 3 pomeni prepričanje v zakon, če so navpične črte na vodoravno zelo tenke. Črta 4 (navzgor zapognjena) kaže veliko razliko v starosti obeh zakoncev ali zaljubljencev. Črta 5 (navpične črtice se ne dotikajo vodoravne črte) pomeni pri-

JULIJ

OKVIRJI, SLIKE,
OGLEVALA, STEKLO,
PORCELAN

KLEIN
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 4
Telefon št. 33-89

ženskah predčasne in ponesrečene porode ali operativno odstranjenje plodu. Črta 6 (s podolgasto zanko) pomeni prepričanje in razočaranje v zakon ali ljubezni, in sicer večinoma po lastni krivdi. Črta 7 (rdeča pika v črti!) pomeni navadno smrt tovariša v zakonu ali v ljubezni. Črta 8 (navzgor proti srčni črti zapognjena) pomeni tugo in žalost v zakonu ali ljubezni. Če se ta črta končuje v srčni črti z rdečo piko, umre zakonski ali ljubezenski drug nenadoma. Tanke kratke črte (9) pomenijo manjše nepomembne ljubezenske afere. Črtice ob srčni črti



(10) pa pomenijo, da oseba, ki jih ima, rada flirta v ljubezni. Človek seveda nima nikdar vseh teh naštetih črt hkrati, temveč samo nekatere od njih.

Te črte kažejo pa le, v kateri dobi življenja ti je usojena ljubezenska zveza (prava, duhovna in ne samo mehanična). Če hočeš, se ji lahko izogneš. In nikjer v dlani ni napisano, da moraš tedaj tudi pred oltar. Poroke zaradi denarja ali kaj sličnega v dlani niso zapisane, pravijo hiromanti. Življensko dobo, v kateri ti je kakršna koli ljubezenska zveza namenjena, določiš, če rob dlani od srčne črte do mezinca razdeliš od 0 do 60 let. Črta 5 je približno v sredi med 0 in 60. Ženska, ki ima tako črto na tem mestu, bo torej imela v starosti 30 let nesrečen porod itd.

Tako pravijo hiromanti o ljubezenskih črtah. Zdaj pa ti, draga bralka, priporočamo, da tudi ti pogledaš, kakšne vrste ljubezenske črte ti je usoda zarisala v dlan. Morda se bo ujemalo z resnico.



težko. Sreča je čudna reč: kdor samo nanjo čaka, bo vedno nesrečen, ker se mu nikoli ne izpolni, o čemer sanja.

Zdravje mi je pol bogastva, veselje do dela druga polovica. Zato sem zadovoljna. Kadar si želim razvedrila in zabave, pa pohitim v veselo, pošteno družbo, ali pa na svež zrak v prekrasno naravo.

Če mi je usojeno, da me val življenja privede v miren pristan — v topli dom — tedaj se vsa posvetim poklicu.

RUFF čokolada = **veselje**
bomboni = **vsake družine**

Neizrabljena priložnost

Novela

Norma si je bila tisti trenutek, ko je Evgena prvič zagledala, v svesti nevarnosti, ki jo čakajo, če ostane sama z njim. Bil je najmi-kavnejši mladi mož, kar jih je kdajkoli prekrizalo enolično pot njenega življenja. Šla je z njim na sprehod, potem je bila z njim v gledališču. Ko ji je predlagal, da bi jo v taksiju spremil domov, se mu je nekako izvila, in tako sta se odpeljala s tramvajem.

Zakaj vedeti morate, da taksi tej deklici ni bil samo taksi. Bil ji je tako rekoč edini nemoten prostor, kjer je bila deklica njenega porekla na samem z mladim gospodom enakega družabnega položaja. Taksi ji je bil hkrati zofa v njeni spalnici in gugalnica v senčnici dreves in čoln na mesečinasti reki in dehteča rožnata lopa. Bil ji je vse tisto, pred čimer so jo svarili njena mati in cela vrsta drugih kronično nezaupljivih oznanjevalk nesreče — bil ji je nevarnost, ki se v kratkem pove z besedami: na samem z mladim človekom.

In potem je prišel dan, ko je šla z njim na ples.

Ko je bilo že pozno in je bilo treba misliti na povratek, je videla, da dežuje, s takšno vztrajnostjo, da več ur ni bilo pričakovati zboljšanja vremena. Najmanj, kar bi se ji moglo primeriti, če bi šla v tem vremenu domov, bi bilo to, da si uniči plesne čevljičke, in tudi njenemu klobuku ni dež nič prida obetal, če bi morala peš po dežju do tramvajске postaje, ki je bila dve ulici od plesišča.

„Prosim, počakajte malo,“ ji je rekel, „da pokličem taksi.“

Izgubil je, še preden mu je utegnila odgovoriti. Druge deklice so čakale v veži na svoje kavalirje, da jih spremijo domov, in nekaj neopredeljivega v njihovih obrazih bi jo bilo skoraj nagnilo, da bi bila pobegnila, še preden se on vrne, toda ponos jo je odvrnil od tega.

In zdajci je prišel z avtom.

Vstopila je. Sicer se ni stisnila v svoj kot, pa se je vendar čisto udobno zleknila na sedežu. Spočetka je sedel čisto ločen od nje v svojem kotu. Vedela je, da mora zdaj kar mogoče naglo in veselo in neosebno govoriti, toda njene misli so bile v kljub jasni zavesti čudno zmedene, da ni mogla z besedo na dan. Zdajci pa je on izpregovoril: „Mislim, da sva imela veliko srečo, ko se mi je posrečilo iztekniti ta avto, preden bi mi ga kdo drugi pred nosom zasedel.“

Ko je tako govoril, je nekoliko omahnil, in začutil je, kako se je z roko doteknil njenega rokava. Pridržala je dih. On pa je potegnil iz žepa zavojček cigaret in prižgal žveplenko. Toda ugasnila mu je, preden je utegnil cigareto zapaliti. Vedela je, zakaj je tako raztresen. Ko je cigareta zagorela, je nekajkrat globoko potegnil, in potem je šele izpregovoril.

„Veste,“ je rekel vneto, „če pomislim, je že to razveseljivo, ko se drugi pehajo za avto, da ga človek tako hitro dobi.“

Toda ona ni razumela zmisla njegovih besed, ker je prisluškovala njegovemu glasu, ki se je zdel, da vibrira s tisto lagotno intimnostjo, ki mladim ljudem omogoči, da se približajo deklicam in se jih pri tem dotaknejo z nameravano slučainostjo. Prekrižal je noge, da so se njegova kolena skoraj zadela v njena. Hotela je umekniti koleno, pa nikakor ni mogla. Sedela je ko pribita in čakala njegovega kolena, da se bo doteknil njenega, ali njegove roke, da bo pogladila njeno roko ali pa jo pobožala po laseh... ali... ali pa, da jo bodo njegove roke zdajci objele in stisnile k sebi. Tudi če ji ne bi bile že tovarišice vsega popisale, si je lahko predstavljala, kaj zdaj pride.

„Vročje je tu notri,“ je rekel, „dovolite, da odprem vaše okno. Z moje strani bi veter pihal v voz. Še zmerom mi je vroče, ko sem tako tekkel po taksi.“

To je bilo seveda samo izgovor, da bi se ji približal. Toda posrečilo se mu je nekako odpreti okno, ne da bi se je bil doteknil. Začutila je, kako so ji udarile v obraz deževne kaplje. Zdaj zdaj jo bo prisilil, da se bo morala stisniti k njemu. Avto se je zazibal in mu jo skoraj vrgel v naročje. Le s težavo se je obdržala v svojem kotu. Trenutek nato je opazila v luči cestne svetiljke, da je položil roko na prostor med njima. Bilo ji je, kakor da vidi, kako se roka premika — in prihaja čedalje bliže k njej. Že je mislila, da čuti njegovo roko na svoji, zdelo se ji je, da ji leze na ramo in potem po tilniku dol — zapelo jo je — kako jo vleče čedalje bolj k sebi, kako se ji zdaj bliža še druga roka in jo grabi za koleno...

Besede, suhe besede in fraze so jo izpreletale. Zakaj se ne more premagati? Zakaj silijo njegove roke vanjo?

Sama ni vedela, kako se ji je posrečilo, da je nekaj rekla, nekaj malone veselega, besede, ki jih navadno moški rabijo, da zakrijejo



Moderen klobuk

„Kam pa tako hitite s to škatlo?“

„Pst! To je novi klobuk moje žene, pa se bojim, da se ne bi med tem moda izpremenila.“

svoj namen. In za krinko teh besed je prav počasi odtegnila roko, tako da so se njuni prsti spet ločili. Toda čutila je, da gre njegova roka še drzneje za njeno. In obenem je tudi njegova druga roka našla njeno. Ugriznila se je v ustnice, da ne bi na glas zakričala. In potem jo je mahoma ledeno izpreletelo, toda imela je še toliko moči, da je pogledala dol, zakaj dotik je bil postal čisto drugačen. V luči svetilke je videla, kaj je. Njegove roke sploh ni bilo tam. Samo njena je bila in se je stiskala k njegovemu kolenu. In on se je bil stisnil v svoj kot, le ona je silila k njemu.

Avto se je ustavil pred njeno hišo in pomagal ji je iz voza.

„Lepa vožnja je bila,“ je rekel. „Stavil bi, da drugi še zmerom iščejo taksi.“

Poslovil se je in obljubil, da jo bo drugi dan telefonično poklical. Potem je skočil v avto, tako naglo, kakor bi se bal, da mu kdo drugi ne zasede voza. Taksi je odpeljal.

Malo nato so se odprla in zaprla vrata na dvorišče gornjega nastropja. Norma se je za trenutek naslonila nanje.

Tako! Zdaj ima dokaz, da te cinične klepetulje niso imele prav, ko so trdile, da vsak mož vsako priliko izrabi, če je sam z deklico.

Vrgla se je na posteljo in zahtela, kakor bi ji hotelo počiti srce.

Trije dobri prijatelji

V zadnjem času so nam pogosto v mislih neki naši prijatelji. Toliko so nam v mislih, da se nam zdi umestno, da se jih spomnimo na tem mestu pred vsemi našimi čitatelji.

Najprej naj se spomnimo gospe Marije Jančeve iz Bistrice pri Trzinu. Naročena je na naš list že od vsega začetka. Od časa do časa se nas spomni z drobnim pisemcem, da nas pohvali, ali pa tudi... pograja. Naša dobra prijateljica je. Ker nam ne piše samo veselih stvari, nego tudi take, ki niso zmerom vesele. In to je prav. Dobri prijatelji so iskreni drug proti drugemu. V obraz si povedo vse. — In še nekaj: gospa Jančeva misli tudi tedaj na nas, kadar drugi ne bi mislili. Zadnjič je bila na svatbi in nam z nje poslala novega naročnika. A to ni prvič in prepričani smo, da tudi ne poslednjič. Najlepša Vam hvala, gospa!

Potem se moramo spomniti g. Josipa Hermana, mizarja z Ježice pri Ljubljani. Sicer še ni dolgo naš naročnik, zato pa nam je samo v zadnjih dneh pridobil 3 nove naročnike. Gospod Herman je zadovoljen z našim listom in ga toplo priporoča. Že večkrat se je oglašil v naši skromni upravi in njegovega obiska se vselej razveselimo. Vselej nam prinese kakega novega naročnika. Gosp. Herman je eden izmed naših dobrih prijateljev in se mu na tem mestu najlepše zahvaljujemo za njegovo pozornost. Naj bi se še dostikrat oglašil pri nas!

Tretji naš prijatelj, ki se ga moramo na tem mestu hvaležno spomniti, je g. Ivan Dežman iz Ljubljane. Naročen je na naš list od lanskega leta in nam je v zadnjem času dobil 4 nove naročnike. Iskrena hvala, gospod Dežman, in dobro došli, kadar koli se oglasite pri nas!

Dosti je še drugih naših naročnikov in prijateljev, ki se nas spomni in nas priporoča pri svojih znancih. Tudi njim vsem smo dolžni zahvalo! Toda naši najboljši prijatelji so gornji trije in tisti, ki ravna jo kakor oni: ki nam iskreno povedo, kaj jim ugaja v našem listu in kaj ne, pa tudi v dejanju pokažejo, da so nam prijatelji — s tem, da nam pridobivajo novih naročnikov. Ker vedo, da bo list tem boljši, čim več ljudi ga bo bralo... in kupovalo.

mami pa ne. Kamela lahko več dni vzdrži brez pijače, moj tata pa na žalost ne.“

★

Učitelj: „Kakšna je razlika med opreznostjo in strahopetnostjo?“

Molk.

Potem pa se začuje plah glas:

„Gospod učitelj, če se ja z bojim, je opreznost, če pa se vi bojite, je strahopetnost.“

Bravo!

Šofer nahruli nekega pešca, ki mu prepočasno hodi:

„Tako hodite, kakor bi bila cesta vaša!“

„Vi pa tako vozite,“ odgovori pešec, „kakor bi bili avto že plačali!“

★

„Odkrito vam povem,“ reče zdravnik po preiskavi, „vaša žena mi kar nič ne ugaja.“

„Med nama, gospod doktor — meni nikoli ni ugajala!“

HUMOR

Z drugega sveta

Zadovoljno sedi gospod Kohn pri zajtrku in bere časopis. Zdajci pa se zdrzne: na zadnji strani, med oglasi, je zagledal svojo lastno osmrtnico.

Ves razburjen plane k telefonu in pokliče svojega najboljšega prijatelja:

„Ali si bral mojo osmrtnico?“

„Da!“ odgovori mirno Lewi. „Od kod pa prav za prav govoriš?“

Logika

„Otrok moje sestre tehta samo pol-drugo kilo in me skrbi, ali bo ostal pri življenju.“

„Moj oče je tudi tehtal samo pol-drugo kilo, ko se je rodil.“

„Pa je živel?“

Resignirano

„Kaj praviš na to — Edison je umrl!“

„Edison? Tisti, ki ima kavarno?“

„Kje neki! Edison, znani izumitelj!“

„O tem pa nisem še nikoli slišal.“

„Kaj, Edisona ne poznaš?“

„Ne. Kaj pa je izumil?“

„Vse mogoče reči. Na primer, da si ga boš znal vsaj malo predstavljati: prej so si ljudje svetili s petrolejem, kaj ne, potem pa je prišel Edison, in od takrat si svetimo z električnimi žarnicami.“

„Tako. In ta človek, praviš, da je umrl?“

„Da.“

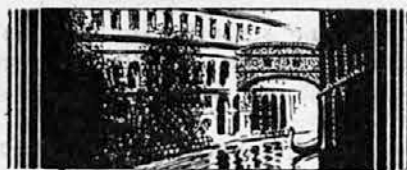
„Nu, kaj hočemo — bomo pa spet petrolej žgali!“

Otroci

Otroci dobe šolsko nalogo: „Zakaj živali v nekaterih stvarih prekašajo človeka?“

Nežika napiše tole: „Pavom samo od sebe zraste lepo pavje perje, moji

MOST VZDIHOV



ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZÉVACO

15. nadaljevanje

Novi naročniki lahko dobe še vseh dosedanjih 14 nadaljevanj!

Tedaj pa so otroci zagnali še hujši vik in njih smeh je postal še glasnejši; razmaknili so se na obe strani, kakor da so se nečesa ustrašili... In Roland je zagledal moža, starca z dolgo belo brado, koščene, slabo oblečenega in sključene nad palico, ki se je nanjo opiral; in starec je bil pravkar zavihtel palico, kakor za grožnjo... ali pa v prošnjo... in to je bilo vzrok, da so otroci planili v tako razposajeni smeh...

Ta mož, ta starec... Roland ga je spoznal na prvi pogled!

Strašno razbijanje srca, tisto ki ga je občutil le dvakrat ali trikrat v življenju in ki se zdi, kakor bi udarjalo v prsih k smrti... hripavo hropenje, ki se mu je lomilo iz grla... kri, ki mu je zalila oči: to so bili zunanji znaki na tej novi postaji njegove kalvarije. Hotel se je zagnati naprej, toda noge ga niso ubogale... Hotel je z besnim krikom pregnati gručo, toda iz ust se mu je utrgala samo hropeča tožba. In le njegove roke so se nemo iztegnile...

Gruča se je bila med tem razkropila. Neki pobalin je pobral kamen in ga vrgel v starčka, ki si je s tresočimi se rokami obrisal okrvavljeni obraz... Otroci, ki je vrgel kamen, dečak kakih dvanajstih let, se je sklonil, da pobere drugega, ko je nenadoma zagnal krik groze: začutil je, da sta ga zgrabili dve roki in se mu zasekali v lehti. Sekundo je Roland vihtel otroka nad glavo, kakor da ga hoče zagnati v zid bližnje hiše...

Kako da ni ubil nestječnega pobalina?

Katera skrivnostna sila mu je o pravem času zadržala roko?

Nenadoma je postavil otroka, ki je bil bled od strahu, na tla in mu mehko rekel, čeprav je bil njegov obraz mrliško prsten:

„Idi, otrok, požuri se... čez sekundo ne bom več gospodar samega sebe... Idi...“

Otrok je v strahu pogledal tujca. Moral je razumeti: zakaj s krikom groze se je spustil v blazen tek. Tudi njegove tovariše je obšel brezumen strah: v dveh sekundah ni bilo nikogar več na cesti razen starca, ki si je še zmerom brisal obraz, in Rolanda, ki ga je gledal s pritajenim dihom in široko odprtimi očmi.

Takrat je pristopil k njemu neki mož in ga vprašal:

„Kaj mar poznate tega norca?“

„Katerega norca?“ je zarjul Roland in neznana groza ga je stisnila za vrat.

Mož je s prstom pokazal na starca, na doža Candiana... njegovega očeta! Roland je padel vznemirjen na tla in se onesvestil.

Ko se je Roland nekaj minut nato zavedel, se je zagledal na stolu v hiši.

Pred njim je stal mož, ki ga je ogovoril na cesti, in ga z začudenjem opazoval.

Roland je vstal in njegov pogled je obvisel na starem Candianu, ki je sedel na nekaki pručici in se pokojno smehljaj.

„Gospod,“ je rekel mož, „jaz sem župan te vasi, in ker sem videl, da se zanimате za slepca, sem ga pripeljal v hišo...“

Roland je odtrgal od očeta svoje od groze razširjene oči.

„Gospod,“ je zajeceljal, „ali ste človek?... Ali je v vašem srcu kaj usmiljenja?... Če ga je... pustite me nekaj trenutkov na samem... z njim!“

Župan se je v zadregi priklonil in odšel.

Tedaj je Roland zbral ves svoj pogum in stopil proti starcu.

„Oče!“ je tiho rekel.

Slepec se je zgenil, kakor bi hotel prislunhati. Toda njegov obraz je ostal neprodoren.

„Oče!“ je ponovil Roland in roke so se mu krčevito stisnile v pest.

„Otroci so tako hudobni,“ je monotono rekel starec. „Ali res ne smem nikoli imeti miru pred njimi?“

„Oče!“ je ponovil Roland z zlomljenim glasom.

Prijel je starca za roke.

„Nič več ni pravice na svetu,“ je gluho rekel stari Candiano.

„Je pravica, oče... saj sem jaz pri vas!... Oče... poslušajte... jaz, vaš sin... ali se ne spominjate več svojega sina?... Jaz sem, Roland!... Ne poznate tega imena? Roland!“

Starec ga je poslušal, a nič ni izdajalo, da bi ga bilo kaj začudilo, in na njegovem obrazu ni bilo niti sledu napora uma, ki išče, ne spomina, ki se prebuja.

S čudnim mirom je odgovoril: „Nimam sina... Nikoli nisem imel otrok... vsi ljudje to vedo... Saj me otroci tudi ne marajo... tepajo me in kamenje mečejo vame...“

Roland je padel na kolena.

„Oče, oče, moj!“ je zajeceljal. „Moj glas! Ali ga ne poznate?“

Zaihtel je in njegove roke so konvulzivno stresle starca za ramena.

„Vaš glas!“ se je začudil le-ta. „Kdo pa ste?“

„Tvoj sin sem... tvoj sin Roland... Poslušaj me, oče, poslušaj moj glas!“

„Nikoli nisem imel sina,“ je rekel stari Candiano. „Dobri ste, gospod... kdorkoli ste, blagoslovjam vas... božate me... otirate mi obraz... Še nikdar me ni nihče božal... dobri morate biti...“

Roland je vstal.

Objel je belolaso starčevo glavo in mu začel govoriti z mehkim tožčim glasom. Pripovedoval mu je o svojem dolgoletnem trpljenju, o Leonorinem izdajstvu, izjokal je pred starcem svoje srce, kakor bi ga oče razumel, kakor bi pričakoval tolažbe od njega.

A nič ni skalilo vedrosti slepevega obraza — nič... kvečjemu nekoliko nejasno začudenje nad tem, da ta mož joka pred njim in da mu toži s tako trpečim glasom.

Ta izliv bolesti, ki bi bil z grozo navdal vsakogar, kdor bi ga čul. Rolandovega očeta ni zgenil — bil je telo brez duše.

In ta boleč je nenadoma usehnila.

Mrk izraz sovraštva in grožnje je pregnal z Rolandovega obraza bolestni izraz.

Umolknil je.

In tako je stal skoraj celo uro, negiben, s prekrižanimi rokami, in gledal očeta, kako se je počasi pomiril in zaspal kakor otrok.

Željno je štel brazde na tem čelu in iskal v njih prestana trpljenja, spuščaje se v brezno obupa, na čigar dnu je njegov oče našel uteho — v blaznosti.

In potem je tudi izraz sovraštva izginil.

Rolandove črte so oledenele.

Postal je spet marmornat kip, ki je navdal s toliko grozo Juana in Scalabrina.

In odprl je vrata, ki je bil skoznje odšel župan, in ga poklical. Ali je ta človek čul njegovo ječanje? Kaj mu mar!

„Gospod,“ je rekel s hripavim in presekanim glasom, ki je zadnje dni postal njegov običajni glas. „rad bi vzel s seboj... tega... starčka. Ali imate kaj proti temu?“

„Ničesar,“ je obotavljaje se odgovoril župan. „Saj imate za to pravico?... In bi se lahko o tem izkazali?“

„Z ničimer se ne morem izkazati,“ je rekel Roland, komaj premagovaje gnev. „Zagotovim vam samo, da imam za to pravico, in to zagotovilo naj vam zadošča...“

„Toda...“

„Molčite!“ je zarohnel Roland in zgrabil župana za zapestje. „Šest let ste pustili, da so mučili tega starca; šest let ste gledali, da je bil v zasmeh vaški otročadi in morda tudi v zabavo vam odraslim. Veseli bodite, da ga vzamem s seboj in ne zahtevam, da mi položite račun o trpljenju, ki ga je moral pri vas prestati! Veseli bodite, če ne pride kazni za greh tudi na vašo glavo!“

„Storite, kar hočete!“ je zagodrnjal župan. „Saj ga konec koncev niti ne poznam!“

„Pravi!“ je zarenčal Roland. Z vsem naporom svoje volje se je pomiril in rekel:

„Zdaj pa povejte, kako je živel teh šest let nesrečnež, ki ga je usoda poslala k vam in ga prepuстила vašemu usmiljenju.“

„Od dobrih src, gospod,“ je odgovoril župan.

„Kaj imenujete ‚dobra srca‘?“ je vprašal Roland in si obrisal znoj, ki mu je zalival obraz.

„Vraga!... Saj razumete... hodil je od ljudi do ljudi... tu je dobil skorjo kruha... tam prenočišče na skednju... Saj smo naposled vsi dobrih src... In prepričan sem, da ni bil dostikrat lačen...“

Pridušeno renčanje je napelo Rolandu prsi.

Stopil je k svojemu očetu in ga prijel za roko.

„Ali greste z menoj?“ je vprašal s tako mehkim glasom, da je še župan začutil, koliko je moral ta človek pretrpeti.

Brezizrazne oči starega Candiana so se ozrle tja, odkoder je prihajal glas.

„Proč od tod?...“

„Da!“

„Da ne bom nič več čul krikov ne posmeha?“

„Da!“

„Ne kletev, kadar bom prosil kruha?“

„Da!“

„Idiva! O, idiva!...“

Roland je prijel starca pod pazduho.

„Naslonite se name,“ mu je nežno rekel. „in ne bojte se... ne boste me utrudili... močan sem...“

V 24 urah

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zaplestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Ljubljana



Gramofone, plošče
kupim ed no najugodnejše, ker je največja izbira, edino le pri

„APOLLO“

Ljubljana, Miklošičeva c. 38 Palača Grafike.
Najmodernejša izposojevalna plošč

Tudi v zimskem času je fotografiranje užitek.

Plošče, filme svetovno znane tvornice „Ilford“ Ltd. London z izredno čistostjo, dovršenim zrnjem in ortokromazijo, kakor si jo sami želite.
Zaloga v DROGERIJI

„SANITAS“

LJUBLJANA, Dunajska c. 5 ali CELJE-TRBOVLJE

In s počasnim korakom je šel z njim iz hiše.

Pred hišo se je zbralo kakih dvajset kmetov in žensk, ki so jim bili že otroci povedali, kaj se je zgodilo.

Zagledali so Rolanda, kako podpira slepca... norca.

A Roland ni videl ljudi, samo očeta je videl.

Nemo so se razmaknili, vsi začuden in trepečoč, in potem obstali na mestu, kakor bi čutili, da gre nekaj velikega mimo njih.

Ko je Roland prišel do kraja, kjer je bil pustil Scalabrino, je bila že temna noč. Rezek veter je pihal z gorâ in gnal piavske vode, bobneče v daljavi. Roland si je slekel plašč in ogrnil vanj svojega očeta. Potem ga je ne brez truda posadil na svojega konja in ga privezal na sedlo. In potem je prijel konja za povodec in velel: „Naprej!“

„Visokost,“ je spoštljivo rekel Scalabrino, „vzemite mojega konja, pa pojdem jaz peš.“

Mladi mož je odkimal s tako negibnim obrazom, da se Scalabrino ni upal več siliti.

In Roland je peš, vodeč konja za uzdo, s sklonjeno glavo odšel v veter in noč.

V Trevisu je Roland rekel Scalabrino nekaj besed in orjak je naglo odšel v smeri proti Mestru in Benetkam. Sam pa se je ustavil v skromni krčmi, kupil obleko za očeta, ki je bil ves v capah, naročil obilen zajtrk in sam stregel starcu pri jedi. Potem je stari Candiano zaspal s tistim brezskrbnim in veselim obrazom, s kakršnim zaspe otroci, ki vedo, da bdi nad njimi skrbna mati. Roland ga je pustil, da je spal do popoldne; potem pa je kupil za nekaj srebrnikov majhen voz in zapregel vanj konja. Zada v voziček je spravil sedlo, na desko pa je posadil očeta, sedel k njemu in krenil proti Mestru. Ko je prišel tja, je bila že trda noč. Ustavil se je v krčmi, ki je stala ravno nasproti „Srebrnemu solncu“.

Minili so trije dnevi. Tiste tri dni ni Roland niti minuto pustil starega Candiana samega.

Dolge razgovore je imel z njim — čudne razgovore: sam je govoril, slepec-norec pa je le zdaj zdaj rekel kakšno zmedeno besedo.

Na večer tretjega dne sta prišla neki moški in neka ženska.

Ta moški in ženska sta bila Scalabrino in Juana.

Takrat je Roland zapustil krčmo in šel v mesto. V predmestju, skoraj že čisto na samem, je našel hišico z vrtom, ki so jo oddajali v najem.

Hitro se je pogodil in plačal za šest mesecev naprej. Potem se je vrnil k očetu in Juani in ju odvedel s seboj v hišico, ki jo je bil pravkar vzel v najem. Scalabrino je sam ostal v krčmi.

„Juana,“ se je Roland obrnil k deklici, „ali poznaš tega moža?“

Juana je odkimala.

„Moj oče,“ je preprosto rekel Roland.

Juana je sklenila roke.

„Njegova Svetlost Candiano, beneški dož!“ je zamrmrala.

„Ne, Juana! Slep Candiano! Blazni Candiano! Izgnani Candiano! Oče razbojnika Rolanda, ki je pobegnil iz beneških ječ in ki se je tisti dan zaklel, da bo zdrobil človeštvo v prah, kakor je streliška izpod neba zdrobila v prah Most vzdihov!...“

Juana je poslušala s pritajenim dihom.

Roland je nenadoma mahnil z roko, kakor bi hotel pregnati mračne misli.

„Juana,“ je mehko povzel, „tebi prepustim svojega očeta. Ali me razumeš? Ta človek, ki je trpel kakor zavrženec, ta človek, ki so mu pred menoj izteknili oči, ki je živel šest let od miloščine, ki mu je obup ubil razum, ta človek je moj oče... in tebi ga zaupam... tebi, Juana, ker si ti edino bitje na tem svetu, ki bi mu hotel zaupati ta zaklad, simbol vse moje ljubezni in vsega mojega sovraštva. Ali me razumeš, Juana?“

„Razumem vas, Visokost,“ je rekla Juana in vztrepetala.

„Tebi ga zaupam. In z njim ti zaupam svoje srce, svojo dušo, vse kar je ostalo živega v meni... Ali mi obljubiš, da boš pazila nanj slednji trenutek podnevi in ponoči, da boš skrbela, da mu ne bo hudega in da mu ne bodo nove solze orale obraza, v čigar sleherni brazdi je zapisano drugo trpljenje? Reci, Juana, ali smem brez skrbi iti?... Ali mi obljubiš?“

Juana je padla na kolena.

„Pri posvečenem spominu tiste, ki me je slednji trenutek podnevi in ponoči imenovala svojo hčer, se zakolnem, da bom pazila nanj, in dokler bom živa, ne bo na njegovem obrazu solz, razen solz veselja!“

Roland je dvignil deklico, stisnil jo na prsi in jo bratovski poljubil na čelo.

„Sestra si mi,“ je zamrmral, „draga in češčenja vredna sestra...“

In tudi jaz se ti zakolnem, Juana: tudi tvojega trpljenja bo konec in moja naloga bo, da te obsujem s srečo...“

To poslednjo noč je Roland prebil pri očetu.

In spet mu je govoril mehko in tiho, kakor s konca ustnic. In besede, ki jih je mrmral, so bile svečane in strašne. Zakaj na njegovem negibnem obrazu, ki ni na njem niti črta vztrepetala, so gorele samo oči, in njih ogenj je zlovešče drgetal...

Ko se je začelo daniti, je zapustil svojega očeta, se poslovil od Juane in se vrnil v krčmo. Tam je legel in se za tri ure pogreznil v težak sen.

Nato je vstal, zajahal konja in odjezdil s Scalabrinom po cesti proti Trevisu.

Kakor prvič, ko je tod jahal, je pustil Treviso za seboj in krenil proti Piavi.

Toda ko je vstala pred njim vasica Nervesa, je zavil na levo po stranski poti v smrekov gozd in se jel peti po pobočju.

In kakor prvič je tudi zdaj začel Scalabrino kazati znamenja nemira, ki Rolandu niso ušla.

„Ali mar poznaš to pot?“ ga je vprašal, ko sta prišla iz gozda.

In kakor prvič je Scalabrino gluho odgovoril:

„Da, Visokost, svoje čase sem hodil po njej.“

„In kam drži?“

„V piavsko sotesko, Visokost...“

XXII

Piavska soteska

Roland je razjahal in pomignil Scalabrinu, naj tudi on stopi na tla. Privezala sta konja k smreki in Roland je sedel na stezo. Scalabrino se je jel ozirati okoli sebe in napol ušesa. Njegov nemir je postal čedalje očitnejši. Naposled se ni mogel več premagati.

„Gospodar, če me hočete poslušati, obrniva se nazaj!“

„Zakaj? Mene pa mika piavska soteska!“

„Piavska soteska!“ je ponovil Scalabrino in vztrepetal.

„Že dosti sem čul o njej govoriti. Tudi gospod, ki sem od njega kupil konja, je rekel, da bi si jo rad ogledal. Pravijo, da je pogled nanjo nekaj veličastnega.“

„Ne vem, ali je soteska res lepa — meni se zdi rajši divja. Gotovo pa je le to, da je nevarna.“

„Česa pa naj se bojiva? Da nerodno stopiva in se zvrneva v prepad? Zdi se mi, da sta najina konja vajena plezanja po gorah.“

„Ne mislim tega, Visokost.“

„Kaj pa potem? Da bi padla v kakšno jamo... ali pa v votlino?“

Scalabrino je od strahu razširil oči.

„Kaj veste, da so tam votline?“ je gluho vprašal.

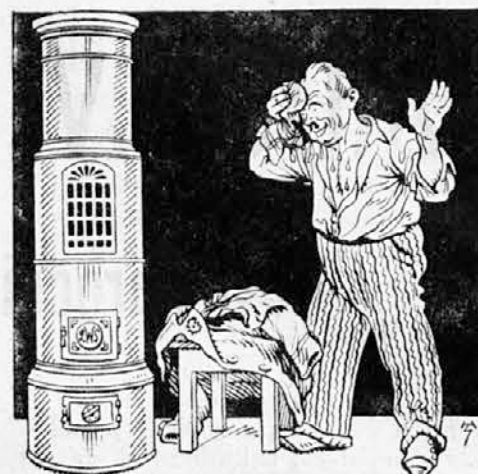
„Ne, ne vem, samo domnevam.“

„Pa jaz vem, Visokost, da so,“ je zavpil Scalabrino, „in teh votlin se morava bati. Storite, kakor vam rečem: ne idiva dalje!“

„Glej no, človek bi rekel, da se bojiš...“

„Da, gospodar... a ne zase... za vas!“

„Povej torej, česa naj se bojim... Vidi se mi, da te kraje dobro poznaš, in zanesem se, da mi boš po pravici povedal...“



*Lutrovo pi vsak rad kupuje,
ker ima s kurivom najbolj varčnje!*

ING. GUZELJ, Ljubljana — Šiška
Beljaška št. 4. Telefon 3252

„Visokost, tisto, česar se morate bati,“ je tiho rekel Scalabrino, „so moji nekdanji prijatelji...“

„Ah!... Daj, razloži mi to!“

Scalabrino se je ozrl okoli sebe in z enim pogledom preletel grmičje in skalovje okoli sebe.

„Poslušam te,“ je rekel Roland. „Govori brez strahu!“

„O, Visokost, govorjenja me ni strah... Sicer pa... saj sami veste, kaj sem bil svoje čase... kaj sem bil še tisti večer, ko sem vas prvič videl...“

„Da, razbojnik si bil... Zakaj pobešaš glavo? Tvoj poklic je bil prav tako časti vreden kakor poklic, ki ga imajo dož, škof ali pa veliki inkvizitor. Verjemi mi, Scalabrino, v piavski soteski niso najstrašnejši razbojniki.“

Roland je izgovoril te besede s takim glasom, da se je Scalabrino stresel. Orjak je trenutek molčal, nato pa je začel:

„Ne razumem prav, kaj ste hoteli reči, gospodar; toda vaše besede me navdajajo z začudenjem in osuplostjo in me povzdigujejo v lastnih očeh. Tako mi je, kakor bi bil takrat, ko vas še nisem poznal, divja zver...“

„Ker si se po svoje boril za življenje?... Potolaži se. Ti si kradel samo denar. Drugi kradejo še dragocenejše zaklade. Poznam človeka, ki so mu ukradli zaročenko. Lahko mi verjameš, da bi bil srečen, če bi mu bili ukradli samo zlatnike. Poznam ljudi, ki moré zanesljivoje kakor drugi z nožem ali arkebuzo. Z dvignjenimi glavami hodijo in ljudje se jim klanjajo v spoštovanju. In zato ti rečem: ni treba, da bi zardeval nad svojo prošlostjo. Ubog divjak si bil, ki te je vrglo v pokvarjeni svet, in boril si se s svojim orožjem... z dosti nerodnim orožjem sicer. Ali si koga ubil?... Odkrito govori!“

„Ubil?... Da... nekaj biričev, ki so me preganjali in so mi prišli preblizu.“

„Junaki v vojni tudi ubijajo. Ali nisi ti tisti, ki si svoje čase poslal nazaj dvanajst mladenk, ne da bi se jih bil doteknil?“

„Da, Visokost. Zdelo se mi je nekaj zavrženega zlorabiti žensko slabost. Ne z dejanjem ne z besedo jim nisem skrivili lasu.“

„O, Bembo,“ je zamrmral Roland, „o Foscari, o Altieri! Zakaj niste tu, da bi čuli od tega razbojnika nauk človečanstva... o škof, o generalni kapetan, o dož!“

Dame! Zahtevajte ponsod
Eau de Cologne

„OLYMPIA“

Lekarna

Trnkóczy - Ljubljana 33

Radio aparati
tvrdke

Jugošport - Ljubljana

Dalmatinova ul. 13

so na' modernejši, so zelo selektivni. — Sprejem
izredno čist in močan. — Ugodne cene!

Nenavaden lov na kondorja

Iz španščine

Čeprav so naše puške že eno uro molčale, so kondorji še zmerom plašno letali sem in tja. Oni redki, ki so se spustili na pobočja daljnega griča, so oprezno in nezaupljivo stopicali med kamenjem, zdaj pa zdaj postali in iztegnili vrat, priskuškavaje glasovom, ki so prihajali iz skrivnostnih sotesk, pošastnih skalnatih čeri in trepečočega grmovja. Videl si kondorje na ravnini in v brezkončni nebesni sinjini, kakor daleč je segalo oko: plaval so med oblaki ali pa so z neigibnimi kreljutmi risali fantastične kroge nad mrko gmo to gorā.

„Mislite, da samo temi ne zaupajo?“ me je vprašal stari pastir, moj vodnik. „Kaj še! Kondor je prebrisan ptič in bolj pazi na sonce kakor na sence, ker ima velika izkustva in ve, da se sovražnik dostikrat skriva proti svetlobi. Zato tudi neprestano izpreminja smer letanja, da pregleda okolico na vse strani. Zakaj kondor ve, da je pri človeku zvižaja dostikrat nevarnejša od njegove moči in da mora biti zelo zgodaj na nogah, če se mu naj izogne.“

„Če bi se vsi kondorji znali tako dobro izmikati nevarnosti kakor tile,“ sem pripomnil, „bi poginjali samo za starostno onemoglostjo.“

„Ali niste videli, kako se te vražje zverine norčujejo iz svinca?“ je nato odgovoril starec. „Krogle so za njihovo kožo kakor rastlinske bodike za mojo!... Edino z nožem jim pridete do živega!“

„Kaj ne poveste!“ sem vzkliknil skoraj porogljivo.

Toda pastir je ostal pri svojem. Zagotavljal mi je, da pri lovu na kondorja več koristi zvižaja kakor puška, in mi predlagal, da bi drugo jutro kondorja živega ujela.

„Zakaj šele jutri?“ sem vprašal. „Kar zdajle poskusiva!“

„Zdaj ne gre, senjor!“ je odgovoril stari pastir. „Za to se moram pripraviti, in tudi mojih sinov zdaj ni tu. Razen tega je kondor na tešče manj nevaren. Moj pokojni oče, ki je bil še stare šole, ko v gorah še nismo imeli dvocevke kakor danes, je dostikrat ujel kondorja z golimi rokami, na indijanski način: tudi je znal zverino prisiliti, da se je sama ubila.“

„Pa se vi tega niste od njega naučili?“ sem vprašal starca.

„Zakaj ne? Saj ni nič težkega! Sicer pa boste jutri videli!“

In drugi dan sem bil priča nenavadnemu prizoru, boju med zvižajo in silo na prostrani visoki planoti pod zastrto svetlobo vzhajajočega solnca.

Prišli smo v slikovito sotesko in zagledali neko mrho, ki se je pasla nič hudega ne sluteč in sladkosnedeno pulila dehteča zelišča.

„Ta mrha nam bo za vabo,“ je rekel pastir. „Boste videli, kako se bodo kondorji zagnali, ko bodo zavohali kri.“

Starec je s pomočjo sinov zaklal neporabno mrho in vzel iz nje drob; tako je napravil v truplu veliko luknjo. Nato je konja odril in s kožo zadelal vhod v luknjo, zlezel vanjo in se skril.

„Zdaj idite v votlino, moji sinovi, že vedo, katero mislim, in dobro pazite: videli boste nekaj zanimivega!“ je rekel stari pastir. „Samo dobro se

skrijte, da vas kondorji ne zagledajo!“

Komaj smo bili na varnem, ko so se pojavile na nebu neštete črne pike, ki so postajale čedalje večje, čim bolj so se blizale zemlji. Nekateri kondorji so za nekaj trenutkov neigibno obviseli v zraku nad krajem, kjer je ležala zaklana žival, drugi so se požrešno vrgli na konjsko glavo, ki se jim je menda zdela posebna slaščica, spet drugi pa so se zakopavali v kadeči se drob.

Zdajci pa se je razlegnil v zraku strašen krik in trenutek nato je vsa jata vzprhutala. Naglo smo stekli tja in zagledali tropo kondorjev, ki so krilili nad našimi glavami in vreščali, eden med njimi pa je stal na že ogođanem okostju in se obupno trudil, da bi se iztrgal iz močnih rok, ki so se oklepale njegovih črnkastih nog; toda

stari pastir se še vedno ni upal iz svojega skrivališča, iz strahu pred krvoločnim kljunom.

Fantje so zgrabili ptiča za vrat in za kreljuti, da se kondor ni mogel več geniti. Bil je velikanski eksemplar, smrdel je po mrhovini in oči so se mu srdito bliskale.

„Vidite, da so roke več vredne kakor puška!“ je zadovoljno rekel stari pastir, ko se je izkopal iz konjske kože. „Kako velik je! Toliko da me ni dvignil v zrak!“

„Sijajno ste to napravili!“ sem vzkliknil občudovaje.

„O, nič posebnega, senjor!“ je odmahnil stari pastir. „Toda sinovi tega ne bodo več znali: preveč pomelkužen je sedanji rod!“

„Pet sto pesov vam dam za kondorja, ali vam bo dovolj?“ sem vprašal starca.

Spoznaj bolezn!

Precej pogosta in tudi preprosta človeku vsaj po imenu znana duhovna bolezen je progresivna paraliza (doslovno: napredujoče omrtvenje), to je bolezen možganov, ki obstoji v čedalje večjem razkrajanju možganskih snovi. Najbolj so prizadeti čelni možgani, ki časih izgube tretjino svoje normalne teže.

Propadanju živčnega sistema so vzrok spiroheti, ki so prišli v možgane in jih začno razkrajati. Spiroheti so drobna bitja (bacili), ki povzročajo sifilido; kdor torej oboli za paralizo, je moral poprej imeti sifilido. Na srečo pa vsi ljudje, ki so se okužili s sifilido, ne dobe pozneje paralize: statistika je ugotovila, da se le pri 5 do 10% sifilitikov pojavi kasneje tudi paraliza.

Paraliza — mestna bolezen

Da je paraliza odvisna od prejšnje sifilide, bi se skoraj dalo sklepati iz nekaterih posebnosti bolezni. Tako se paraliza navadno pojavi med 50. in 50. letom starosti, t. j. v dobi, v kateri so posledice okužbe s sifilido najverjetnejše; v poznejših letih je bolezen mnogo redkejša. Pri ljudeh izpod 20 let je paraliza skoraj izjema; njen vzrok je vselej podedovana sifilis.

Moških paralitikov je dosti več kakor ženskih. Tudi v nekaterih po-

Paraliza

Poljuden popis bolezni

klicih je bolezen pogostejša kakor v drugih; razmeroma največ je med bolniki umetnikov in oficirjev. V mestih je seveda paraliza bolj razširjena kakor na deželi, kjer so paralitiki tako rekoč izjeme. Dognali so tudi, da to bolezen pospeši duhovna preobremenitev, naporno miselno delo in duševna razburjenja. To so opazili pred vsem pri uradnikih in trgovcih. Glavni in edini merodajni pogoj za nastop paralize pa je, kakor smo že omenili, prejšnja okužba s sifilido.

Po pisavi spoznaš paralitika

V začetku poteka bolezen počasi in le polagoma. Izprva se pokažejo kot vnanja znamenja izpremembe v bolnikovem obnašanju in nekatere duševne nenavadnosti. Bolnik ne more več tako zanesljivo opravljati prejšnjega duhovnega dela, spomin mu jame popuščati, pozabljivost in nepazljivost, ki se mu prej nikoli niso pripetile, so na dnevnem redu. Paralitiki zanemarja svojo zunanost, se nespodobno obnaša in počenja nezmislne stvari, dela dolgove in brez glave razmetava denar. Razen tega je navadno silno razdražljiv: za vsako malenkost se razsrdi.

Neredko toži bolnik tudi nad glavobolom, v glavi se mu vrti, slabo spi, teka nima in prebava mu neredno deluje. Pisma pisati mu je muka; pri pisanju dela najbolj neverjetne napake. Potem se mu začne kar očitno jezik zapletati, in če je beseda količkaj dolga in težko izgovorljiva, je ne spravi brez napake iz ust. Obenem se začne izpreminjati bolnikova pisava: nekatere črke kar izpusti, ločila pozablja in opušča pičice na j. Paralitiki pišejo, ne da bi se tega zavedali, kar čez rob papirja. Naposled postane pisava tako zveržena, da je živ krst ne more več razbrati.

Mislijo, da so zdravi

Tem duhovnim izpremembam se pridružijo tudi telesne motnje. Zrenice postanejo srepe, mišice reagirajo drugače na dražljaje, pacienti trpi na

„Pa ne živega, senjor!“ je odkimal pastir. „Še to vam pokažem, kako se zverina sama ubije. Kaj pravite na to?“

Starec je potegnil iz žepa za pasom nekako dvojno šilo, izteknil z njim kondorju obe očesi hkrati in nato vel svojim trem sinovom, naj žival izpuste.

Kondor je nekaj časa tekel po tleh, strahotno vreščaje od bolečine, potem pa je zletel v zrak med svoje toyariše, ki so še zmerom prhutali nad nami in ga radovedno obkroževali. Toda on se ni zmenil zanje; dvigal se je višje in višje in se popel v vratolomno višino, da mu nismo več mogli slediti z očmi.

„Za denar se ne bojim, senjor!“ je rekel s premetenim usmevom stari pastir. „Zdaj, ko ve, da je slep, bo padel iz oblakov kakor kamen in se razčehnil na skalnem pobočju.“

In tako je tudi bilo. Nenadoma smo ga zagledali, kako je težko tebebnil skozi soparni zrak na skalovje daljnega hriba.

migreni in nevralgiji in oči mu začno pešati. Med tem ko so bolniki izprva potrti, se z razvojem bolezni njih razpoloženje docela izpremeni: kar vidno se jame kazati nastop blaznosti. Posebno rada se pokaže megalomanija. Paralitiki se sploh ne zavedajo, da so bolni, narobe imajo se za popolnoma zdrave in krepke. Razen tega žive v veri, da so neizmerno bogati, da imajo milijone dinarjev in več sto hiš, trdijo, da so napravili največje izume, in se imajo za kitajskega cesarja ali Napoleona, ali pa celo za Boga. Drugi bolniki spet trde, da jih je nekdo zastrupil, in zato nič ne jedo. Nekateri mislijo, da nimajo rok ali glave. In spet drugi besne in kriče in hočejo vse pobiti, kar jim pride v roke. Vse to vodi naglo do popolnega poneumljenja in naposled v tragično smrt.

Naglo propadanje

Bolezen traja povprečno dve do tri leta, v hujših primerih pa samo nekaj mesecev. Zaradi nespečnosti, vednega nemira in odklanjanja hrane bolnik naglo hujša in njegove telesne moči rapidno ginejo. Časih se paraliza pridruži še tuberkuloza, vnetje pljuč, bolezen črevesja in sečnih organov, kar smrt še pospeši.

Tak je bil še pred nekaj leti neizogibni tragični konec paralize. Izpremenila se je stvar šele, ko je znan profesor Wagner-Jauregg našel sredstvo zoper to strašno bolezen. Danes smo že tako daleč, da se da paraliza celo popolnoma ozdraviti ali pa vsaj precej izboljšati — pod pogojem, da se zdravljenje začne o pravem času. Seveda pa se mora zdravljenje vršiti v posebnih sanatorijih pod nadzorstvom zdravnikov-specijalistov.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zaradi urednikove odsotnosti izostane v današnji številki običajna filmska rubrika. Nadoknadili jo bomo prihodnjič.

GOSPODINJA!

Ko pripravljáš za krst, ko praznuješ svatbo, ko vabiš prijatelje, ali če pripravljáš sploh kako pojedino, pomni, da boš goste zadovoljila le, če jim med drugim postrežeš tudi z izbornimi Pekatetami ali Jaininami. Zanesljivo prave so le v paketih po 1/4 in 1/8 kg.

Lepota in zdravje

Rdeč nos

„Rdeč nos pride od pitja!“

Ne, to pa ne drži, vsaj v večini primerov ne! Povejmo to na glas, da rešimo čast večine tistih, ki nosijo to neprijetno znamenje na obrazu.

Rdečih nosov sta dve vrsti; v prvo spadajo tisti, ki jim nos samo mimo grede, začasno „zardi“, v drugi so pa taki, ki hodijo stalno po svetu z nosno rdečico.

Začasno pordeči nos zaradi mraza: krvne cevi v nosni koži se na mrzlem skrčijo, ob vstopu v toplo sobo pa spet razširijo. Takih rdečih nosov vidimo posebno zdaj pozimi mnogo, vendar te vrste rdečica kmalu izgine, če ostanemo na toplem. Ta nenadna rdečica rada prime nervozne ljudi, posebno deklice in mlade žene, sploh ljudi, ki jim iz tega ali onega vzroka krvni obtok ni v redu.

Ti ljudje so za nosno rdečico posebno dovzetni. Ni treba niti, da pridejo z mrzlega na toplo; zadosti je, če jedo vroče ali ostro začinjene jedi. In naposled ima seveda tudi preobilno zaužitje alkohola za posledico rdeč nos.

Trajni nosni rdečici pa je vzrok stalni, opetovani, tako rekoč kronični vpliv omenjenih škodljivih momentov. Pa so tudi še drugi vzroki. Tako utegne na primer stalni pritisk pretrdo tiščočih naočnikov ali ščipalnika povzročiti krajevno nakopičenje krvi in kronično razširitev krvnih cevi in s tem rdečico nosu. Dostikrat je tej nadlegi krivo tudi slabo mlo. Naposled je iskati vzrokov tudi v boleznih notranjih organov, posebno pri ženskah. In prav nazadnje tudi ni izključeno, da je nos sam bolan.

Na srečo se človeku, ki ga kazi rdeč nos, ni treba resignirano udati v usodo.

Proti začasni rdečici dostikrat pomaga, če položiš na nos majhno ruto iz svile, namočeno v bencin. Kdor pa ima trajno rdeč nos, priporočamo, naj ne uživa vročih pijač, zlasti ne čaja in kave, in prav tako tudi ne ostro začinjenih jedi. Razume se samo po sebi, da škoduje posebno alkohol, pa tudi cigarete niso priporočljive. Seveda ne smete pričakovati, da boste nevshečno rdečico že čez noč pregnali, tudi če se ravnate po vseh teh navodilih.

Če vidite, da se stanje nikakor noče izboljšati, pa vprašajte zdravnika za svet. Zdravniki imajo na razpolago celo vrsto metod, ki domala vselej pomagajo — treba je le potrpežljivi.

Kaj je neki mojemu otroku?

JOKA SE, KER

je navajen, da ga nahranim in vzajem v naročje, ko začne vpiati;
mu dam preveč ali pa prehitro piti;
dobi pokvarjeno mleko;
je pregorko zavrt v plenice;
mu manjka svežega zraka;
je moker;
ne gre redno na veliko potrebo;
ga ne pustim v miru, ga prenašam po sobi in ujkam;
ne more spati;
mu oblečka ali pa posteljica ni v redu;
ga koža srbi, ker ne pazim dovolj na snago;
ni dosti obrisan in popudran.

SMEJE SE, KER

dobi materino mleko;
redno pije;
je lepo na suhem;
ga samo tedaj vzamem v naročje, kadar mu dam piti, kadar ga okopljem in obrišem;
ga vsak dan okopljem;
gre vsak dan na veliko potrebo;
ni vroče ogrujen;
lahko cepeta;
je posteljica snažna in gladka;
ga pustim spati;
je sobna temperatura prijetna;
je prav oblečen;
ga razumem.

Praktična gospodinja

Zakaj ravno riž?

Riž je razmeroma draga reč, posebno, če je boljše vrste. In gospodinja zmerom godrnja, kadar mora jo kupovati drage jedi.

Ali pa je res neobhodno potrebno, da mora priti na mizo ravno riž? Saj menda ni dolgo tega, ko je spadal riž v meščanski rodbini med redkosti, ki smo si ga privoščili le izjemno za velike praznike, na svatbah in pri drugih izrednih prilikah. Posebno pred vojno so bile naše gospodinjje zelo varčne z nakupom riža. Ali niso mar zdaj še dosti resnejši časi kakor pred vojno? Zakaj se ne bi torej popolnoma resno vprašali: zakaj ravno riž?

Začnimo z juho. Namestu, da bi za govejo juho dušili riž, ali ne bi rajši enkrat poskusili z imenitnim ajdovim pšenom? Poste videle, kako močna bo juha! In namestu gostega vkuhanega riža lahko vzamete za juho droben ješprenček ali pa pšenični zdrob. Iz ajdove moke lahko napravite izborne majhne žemljeve cmoke brez jajec in jih denete v juho, ali pa drobne žgance s sesekljanimi ocvirki, ki jih lahko posebej servirate k čisti juhi. Tudi iz pšeničnega zdroba bo znala spretna gospodinja napraviti okusne žličnike, cmoke, žgance in podobno, tako da postane riž res nepotreben.

In garniture in prikuhe k mesu? Ali mislite, da tu ne gre brez dušenega riža? Zakaj ne! Poskusite z dušenim ajdovim pšenom ali pa prosom (kašo), ki ga poprej polijete z vrelo slano vodo. Tudi pri zeljnem nadevu lahko za izpremembo poskusite s prosom namestu z rižem, in videle boste, da ne bo nič manj tečno. Če ne drugEGA, vsaj izprememba!

Pa močnate jedi! Ali ste že poskusili pri narastku, kako bi šlo brez riža? Še ne? Nu, vzemite enkrat za poskus proso! Dušite ga v mleku, pa boste videle, ali ne bo s svojo rumeno barvo še posebno slastno delovalo! Prav tako poskusite o priliki s pečnimi klobasicami s proseno kašo, ali pa s prosenim cvrtjem („šmorn“), z mlečno proseno kašo s čokolado, sladkorjem in cimetom ali pa marmeladnim polivom. Mislimo, da vam ne bo žal.

Nu, vidite: ali je riž res neobhodno potreben?

RAZDELITEV DELA

Staro pravilo pravi, da je treba najprej opraviti veliko in neprijetno delo, potem šele preprostejša, manjša dela, ki so naglo v kraju. To pa v gospodinjstvu zmerom ne drži. Vzemimo n. pr. košaro, kamor odlagaš

vosti na obeh straneh, tako pri pacientu kakor pri zdravniku.

A. M. L.

Na vaše vprašanje Vam odgovorjamo:

Ker je vzrok debelosti pri različnih ljudeh različen, je najbolje, da se obrnete na zdravnika, ki bo dognal vzrok Vašega debelenja in Vam nato predpisal dieto. Splošno velja za shujšanje recept: ne jej preveč, posebno stvari, ki vsebujejo dosti sladkorja in masti ali pa so narejene iz moke (kruh, močnate jedi, bonboni, čokolada i. sl.). Toda znano je, da nekateri ljudje ne jedo dosti, pa se vendarle rede, a drugi mnogo pojedjo in ostanejo vse življenje suši. Baš zato Vam svetujemo zdravnika, da dožene pravi vzrok Vašemu debelenju.

Jabolka niso redilna, zato jih lahko mirne vesti jeste. Prav tako ni redilna zelenjava, pač pa je zdrava, in zato priporočljiva.



Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglajajo vsako leto, pač ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuda slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudlinge itd. tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvetljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego le Oetker-jev pudling s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi izdelki, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi, pudlinge in spenjeno smetano, kakao in čaj, šartlje, torte in pecivo, lačni konjak.

Zavolček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 lačni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

Prinajbolj izbirno izvrstnih predpisov za pravo enostavno, boljših, finih in najfinjših močnatih jedi, šartljev, peciv, tort i. t. d.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker nadejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinje — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začenicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu: ako ne, pošite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.



BUDDHA
čajne mešanice
so najboljše

TEA IMPORT
Ljubljana, Večna pot 5
Telefon št. 2626
Brzjavi Timport